

Продовжуючи тему декору та предметів інтер'єру, хочемо зауважити, що особливо активно апсайклінг використовується у вінтажному стилі, який зараз знову на піку популярності. Починаючи від прикрас і закінчуючи предметами інтер'єру – це шкатулки, браслети, вазони, світильники і всякі милі штучки, які здатні перетворити будь-який нудний і звичайний інтер'єр спальні або залу у вінтажні апартаменти з особливою вишуканою і затишною атмосферою. Маленькі кумедні вішалки з вилок або більш масивна вішалка з велосипеда, підставки під гаряче або килимки для взуття з пляшкових пробок, підставки для тарілок з вішалок, дзеркальця з бадмінтонних ракеток – все це, як стверджують дизайнери, можна зробити своїми руками з мінімальними фінансовими витратами.

Якщо ж казати про меблі, то і тут залишається тільки дивуватися тому, які шедеври здатна створювати багата фантазія і майстерність. Адже споглядаючи роботи майстрів, можна побачити такі вироби, як: дивани з кузовів старих автомобілів; приліжкові тумбочки з баків і бочок; крісла з автомобільних коліс; дивани, ліжка, шафи, столи з піддонів.

Отже, матеріалами для апсайклінгу можуть слугувати деревина, пластик, скло, текстиль, і все те, з чого складається оточуючий нас побутовий світ. Використовуючи ідеї апсайклінгу можна створювати стильні меблі з вторинної сировини, ультрамодний дизайнерський одяг з будь-якого текстилю, що вже відслужив своє. Широкий простір для польоту фантазії дає й апсайклінг в декорі інтер'єру.

Саме тому апсайклінг-ідеї знайшли своє відображення у підготовці майбутніх вчителів трудового навчання та технологій, художників-майстрів з декоративного мистецтва. Під час практичних занять з дисциплін «Художня обробка матеріалів», «Нетрадиційні техніки художньої обробки матеріалів», «Технології обробки матеріалів з практикумом» та «Робота в матеріалі» майбутні фахівці виготовляють художні твори використовуючи: пластик (виготовлення штучних квітів з пластику та пластикових пляшок); картон та нитки зі старих в'язаних светрів (обмотування нитками, аплікація, нетканий гобелен), газети (плетіння з газетних трубочок), скляні пляшки та металеві коробки з-під чаю (розпис, пейп-арт); фанеру з використаних у побуті та «відправлених на смітник» меблів (вишивка по фанері хрестом та бісером, випилування, маркетрі), старого одягу та текстильних відходів (печворк, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, виготовлення текстильних іграшок та ляльок-тільд), піддони з деревини (виготовлення меблів). Практикується й виготовлення художніх творів у змішаних техніках із застосуванням різних матеріалів.

Такий вид діяльності дає майбутнім фахівцям можливість підготуватись до професійної діяльності, повністю проявити та реалізувати себе як креативну особистість, здатну творити прекрасне. Адже ідея апсайклінгу – це прекрасне поєднання дизайнерських рішень та збереження екології корисним і вигідним для всіх способом. При цьому кожен може знайти собі заняття відповідно до особистих вподобань – деревина, скло, текстиль, пластик та можливо навіть винайдення якоїсь нової технології переробки «сміття» у щось прекрасне.

Література

1. Кротова Т. Перспективи апсайклінгу автентичного текстилю в дизайні / Т. Кротова, І. Давиденко // Актуальні проблеми сучасного дизайну : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (20 квітня 2018 р., м. Київ) : у 2-х т. – Київ : КНУТД, 2018. – Т. 1. – С. 223–226.
2. Щербань Т. А. Реалізація напряму «стімпанк» у гуртковій роботі / Т. А. Щербань, Т. М. Борисова // Дизайн-освіта: проблеми та перспективи : матеріали III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. / уклад. Є. В. Кулик, І. В. Савенко ; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2018. – С. 191–196.
3. Чуприна Н. В. Апсайклінг та його визначення як напряму екодизайну в сучасній індустрії моди / Н. В. Чуприна, М. Б. Суєук // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура. – 2014. – № 3. – С. 38–41.
4. Апсайклінг и ресайклінг: как украинская мода дает вторую жизнь вещам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://super.ua/apsajkling-i-resajkling-kak-ukrainskaja-moda-daet-vtoruju-zhizn-vesham-106064/>.
5. Друге пришествя: Кто і навіщо займається апсайклінгом в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bzh.life/ua/mesta-i-veshi/vtoroe-prishestvie-cto-i-zachem-zanimaetsya-apsajklingom-v-ukraine>.

ШАВИРІНА-ШКОЛЯР МАРИНА, КОРНИЦЬКА ЛАРИСА
Хмельницький національний університет

ФОРМУВАННЯ УМІНЬ УЗАГАЛЬНЕННЯ У БАКАЛАВРІВ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЖИВОПИСНО-ДЕКОРАТИВНОГО НАТЮРМОРТУ

Під час навчання бакалаврів декоративного мистецтва важливо враховувати специфіку майбутньої професії, щоб правильно формувати необхідні професійні компетенції. Тому, поряд з академічними натурними постановками, в програмі з живопису передбачені завдання на декоративне їх рішення.

Завдання, що передбачають декоративну інтерпретацію, зокрема натюрморту, спрямовані на формування умінь узагальнення, стилізації, розвитку спеціально-специфічного стилістичного художнього мислення.

Жанр натюрморту різноманітний і показовий в процесі освоєння прийомів декоративної стилізації. Натюрморт став тим жанром, з якого починається вивчення методу реалістичного образотворчого мистецтва. Для послідовного вивчення законів ведення роботи з натури постановка натюрморту має першорядне значення [1]. Однак художник, зокрема декоративного мистецтва, має вільно експериментувати в різних напрямках, працюючи над натюрмортом.

За допомогою студіювання натюрморту швидше і простіше вдосконалити живопис та його техніку як академічного письма, так і декоративної інтерпретації. Працюючи над стилізованою композицією натюрморту важливо звертати увагу на пластику форм, їх виразність і декоративність, не забуваючи при цьому про основні принципи побудови та розміщення предметів на площині.

Поряд з академічним освоєнням живописного письма натурної постановки студенти, на нашу думку, мають творчо опрацювати її, у площині декоративної інтерпретації. Тож для цього доцільно ставити завдання на виконання кількох варіантів декоративних і колористичних рішень натюрморту, паралельно вести декілька композиційних пошуків у його написанні. Такий підхід потребує навиків узагальнення, спрощення, певної площинності і декоративності.

Процес стилізації реалістичного зображення доволі специфічний. У декоративному натюрморті ключову роль грає здібність художника творчо інтерпретувати натуру, знаходити виразність кожного елементу композиції і вносити до неї власне бачення. Без знання натури неможливо вирішити завдання передачі ритму та пластики елементів натюрморту в його стилізованому вигляді [2].

Тож перед педагогом стоїть важливе завдання підготувати художника з особливим «декоративним» мисленням компетентного у своєму фасі. Тому так важливо в процесі навчання допомогти студенту сформувати площинно-орнаментальне бачення натури та розвинути образно асоціативне мислення. Найбільш наглядним і найбільш зрозумілим у цьому процесі є виконання живописно-декоративного натюрморту.

Художник декоративного мистецтва має вміти бачити речі та явища, ніби через призму, розкладаючи їх як в калейдоскопі на кольорові частинки паралельно аналізуючи та узагальнюючи, щоб потім зуміти трансформувати, видозмінити, спростити, зробити більш виразним, нарешті, створити особливий авторський твір. У цьому полягає основна відмінність підготовки бакалаврів декоративного мистецтва від підготовки художників образотворчого мистецтва – художників станковистів, заснованої на оволодінні об'ємно-просторових побудов.

Простота форм, їх узагальненість, ексцентричність, геометричність, барвистість, емоційність – це основні загальні риси, що виникають в процесі стилізації, тобто спрощення, узагальнення елементів декоративної композиції. Стилiзацію в живописі почали застосовувати в роботах художники з кінця ХІХ ст. Використовують її і сучасні художники. Не зациклюючись на «документальному» відтворенні дійсності, вони вдаються до спрощення (стилiзації) і таким чином передають ідею, задум. Стилiзація може бути у передачі не тільки форм, а й кольору [3].

Жанр натюрморту найбільш характерний і багатообразний в плані вивчення ознак декоративної стилізації. У цьому жанрі працювали багато великих майстрів, зокрема: А. Матіс, П. Гоген, П. Пікассо, І. Машков, Б. Кустодієв, А. Купрін та ін. Історія світового та вітчизняного мистецтва дає нам безліч різноманітних по своїй стилістиці зразків декоративного натюрморту [4].

Декоративній стилізації властива узагальненість і символічність зображуваних об'єктів і форм. Цей художній метод використовує свідому відмову від повної достовірності зображення та докладної передачі елементів і деталей у живописному письмі. З розвитком сучасного мистецтва виникла необхідність створення творів декоративно-прикладного мистецтва, які без стилізації не відповідатимуть сучасним естетичним вимогам.

Отже, формування умінь узагальнення у бакалаврів декоративного мистецтва – це завдання сучасної мистецької освіти, набуття яких можливе в процесі виконання живописно-декоративного натюрморту.

Література

1. Зорко А. Є. Натюрморту класичному живописі та академічній художній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Lora-pc/ Downloads/Vknukim_myst_2011_25_6%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Lora-pc/Downloads/Vknukim_myst_2011_25_6%20(1).pdf).
2. Декоративний натюрморт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: vkpmrz.blogspot.com/2016/02/blog-post.
3. Матвеева Т. В. Стилiзация как прием художественного образного мышления будущих дизайнеров [Электронный ресурс] / Т. В. Матвеева // Успехи современного естествознания. – Режим доступа: <https://www.natural-sciences.ru/ru/article/view?id=13292>.
4. Король А. М. Декоративна стилізація в натюрморті [Електронний ресурс] / А. М. Король. – Режим доступу: <http://intkonf.org/korol-am-dekorativna-stilizatsiyi-v-natyurmorti/>.